

Ονοματεπώνυμο:

Τμήμα:

Διδάσκουσες: Κανελλοπούλου Βιβή - Καραγιάννη Ελένη

(Να κυκλώσετε το όνομα της καθηγήτριάς σας)

(ελάχιστος χρόνος αποχώρησης: 1.15')

Κείμενο Α. (ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ)

Η γλώσσα των νέων: Μιλούν όντως διαφορετικά οι νέοι;

Εκφράσεις όπως «παίξε μπάλα», «ρε μπρο», «WTF», «LOL», «παίκτη μου», «ψηλέ μου», «τι φάση», «γίναμε», «τσιλ», «jesus», «έκανα diss», «beef» κ.ά. είναι μερικές μόνο από τις φράσεις που επιλέγει να χρησιμοποιεί καθημερινά η σημερινή νεολαία, προκαλώντας άλλοτε τη συμπάθεια και την αποδοχή και άλλοτε την κριτική και – εν πολλοίς – επικριτική στάση των επιστημόνων και μεγάλου μέρους της κοινωνίας.

Οι νέοι έχουν πάντοτε την τάση να διαφοροποιούνται με το ντύσιμο, την αισθητική του σώματος, τη συμπεριφορά και τη γλώσσα. Η λεγόμενη «γλώσσα των νέων» αποτελεί ιδιαίτερο κώδικα επικοινωνίας αυτής της ηλικιακής ομάδας, γλωσσική παραλλαγή που διαφοροποιεί τους χρήστες της, κατασκευάζοντας συγχρόνως τη συνοχή της ομάδας. **Οι αποκλίσεις της γλώσσας των νέων, οι νεολογισμοί και οι γραμματικές παραβιάσεις εκφράζουν τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας.** Με τους νεολογισμούς, τις ιδιωματικές εκφράσεις και λέξεις, οι νέοι μεταδίδουν μηνύματα διάκρισης από τις παλιότερες γενιές, εκφράζουν αμφισβήτηση αρχών και αξιών, καθώς πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος.

Ο όρος γλώσσα των νέων δηλώνει το σύνολο των γλωσσικών φαινομένων που χαρακτηρίζουν την επικοινωνία των νέων μεταξύ τους. Παρά τον χαρακτηρισμό “γλώσσα”, η γλώσσα των νέων δεν είναι ένα αυτοτελές γλωσσικό σύστημα, αλλά μια “κοινωνιόλεκτος” [sociollect], δηλαδή ένας τρόπος ομιλίας με λεξιλογικά, πραγματολογικά και δομικά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιείται υπό ορισμένες συνθήκες επικοινωνίας και είναι μέρος της γλωσσικής συνείδησης μιας κοινότητας. Η κοινωνική βάση της γλώσσας των νέων είναι η “παρέα”, το δίκτυο των συνομηλίκων.

Κατά συνέπεια δεν υπάρχει μια ενιαία γλώσσα των νέων, αλλά ένα σύνολο από επιμέρους τρόπους ομιλίας με κοινές τάσεις διαμόρφωσης και κοινά γλωσσικά στοιχεία. Είναι γνωστό ότι, γλώσσα της κάθε γενιάς δεν παραμένει ποτέ ίδια με τη γλώσσα της προηγούμενης ή της επόμενης.

Η δημιουργία ενός ανεξάρτητου νεανικού λεξιλογίου υπήρξε ανέκαθεν πάγια τακτική της νέας γενιάς, κάτι που έγινε μαζικό φαινόμενο από τα τέλη του 20ου αιώνα, εξ αιτίας, κυρίως

της αυξανόμενης οικονομικής και πολιτιστικής ανεξαρτησίας των νέων στις σύγχρονες κοινωνίες, αλλά και της επιρροής της αγγλοαμερικανικής κουλτούρας στην ελληνική κοινωνία. Οι λέξεις που αποτελούν τον κώδικα επικοινωνίας των νέων, είναι σε μεγάλο βαθμό επηρεασμένες από την τριβή της νεολαίας με το διαδίκτυο, και ιδιαίτερα με τα social media, τις μουσικές και τηλεοπτικές τους προσλαμβάνουσες, αλλά και την προσαρμογή και παραλλαγή της αργκό της προηγούμενης από αυτούς γενιάς.

(Πηγή: διασκευή από το διαδίκτυο)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. Να αναφέρετε σε 50-60 λέξεις γιατί οι νέοι, σύμφωνα με το κείμενο, έχουν ανάγκη από μία δική τους «γλώσσα».

(Μονάδες 10)

2η δραστηριότητα

A2.α. Να βρείτε με ποιους τρόπους αναπτύσσεται η τελευταία παράγραφος του κειμένου («Η δημιουργία ενός ανεξάρτητου νεανικού λεξιλογίου... αργκό της προηγούμενης από αυτούς γενιάς»). Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με χωρία του κειμένου.

(Μονάδες 06)

A2.β. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (1 μονάδα) και να τη μετατρέψετε στο αντίθετο είδος (2 μονάδες) : «**Οι αποκλίσεις της γλώσσας των νέων, οι νεολογισμοί και οι γραμματικές παραβιάσεις εκφράζουν τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας**». Γιατί ο συγγραφέας επέλεξε τη συγκεκριμένη σύνταξη (2 μονάδες) ;

(Μονάδες 05)

A.2γ. Να δώσετε από μία συνώνυμη για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις: παλιομοδίτικος, επιρροής, τριβή, παραλλαγή

(Μονάδες 04)

3η δραστηριότητα

A3. Σε ένα **άρθρο** (200-250 λέξεις) στο περιοδικό του σχολείου σας, να παρουσιάσετε την άποψή σας για το αν η γλώσσα των νέων αποτελεί εμπλουτισμό ή αλλοίωση της ελληνικής γλώσσας.

(Μονάδες 25)

Κείμενο Β. (ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ)

«Αλληγορία»

Το ποίημα «Αλληγορία» του Τίτου Πατρίκιου, γράφτηκε το 1973 και δημοσιεύθηκε το 1975 στη συλλογή «Προαιρετική στάση» η οποία περιλαμβάνει ποιήματα που γράφτηκαν κατά την περίοδο της Δικτατορίας (1967 – 1973), εποχή πτώσης της Δημοκρατίας και φίμωσης της ελεύθερης έκφρασης.

Σαν έπεσε η βαλανιδιά
άλλοι κόψανε ένα κλαδί, το μπήξαν στο χώμα
καλώντας για προσκύνημα στο ίδιο δέντρο,
άλλοι θρηνούσαν σ' ελεγεία
το χαμένο δάσος τη χαμένη τους ζωή,
άλλοι φτιάχνανε συλλογές από ξεραμένα φύλλα
τις δείχνανε στα πανηγύρια βγάζανε το ψωμί τους,
άλλοι διαβεβαίωναν τη βλαπτικότητα των φυλλοβόλων
αφωνώντας όμως στο είδος ή και στην ανάγκη αναδάσωσης,
άλλοι, μαζί κι εγώ, υποστήριζαν πως όσο υπάρχουν
γη και σπόροι υπάρχει δυνατότητα βαλανιδιάς.
Το πρόβλημα του νερού παραμένει ανοιχτό.

-βαλανιδιά=βελανιδιά δέντρο, εδώ χρησιμοποιείται συμβολικά-μεταφορικά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

Β1. Ποιες διαφορετικές στάσεις ανθρώπων παρουσιάζονται απέναντι στο γεγονός της «πτώσης της βαλανιδιάς» σύμφωνα με το ποίημα; (50-60 λέξεις)

(Μονάδες 10)

2η δραστηριότητα

Β2.α. Να κατατάξετε το ποίημα στην παραδοσιακή ή στη μοντέρνα ποίηση. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με 4 χαρακτηριστικά του ποιήματος.

(Μονάδες 08)

B2.β. Να εντοπίσεις στο ποίημα μία εικόνα και μία επανάληψη (4 μονάδες). Να εξηγήσετε τη λειτουργία τους ως προς το ύφος του ποιήματος (3 μονάδες).

(Μονάδες 07)

3η δραστηριότητα

B3. Να καταγράψετε τις απαντήσεις σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων: Το ποίημα τιτλοφορείται «Αλληγορία». Αλληγορία είναι μια μεταφορική έκφραση, συχνά και ολόκληρο πεζό ή ποιητικό κείμενο, που κρύβει νοήματα διαφορετικά από εκείνα που φαίνεται ότι δηλώνει. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας, η αλληγορική στάση του ποιητή στην «πτώση της βαλανιδιάς;»

(Μονάδες 25)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ